LÃNH ĐẠO VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN CẤP TRƯỞNG QUA CÁC THỜI KỲ

GS.TSKH **PHAN ĐÌNH DIỆU**
Viện trưởng Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển (1976-1985)

GS.TSKH **BẠCH HƯNG KHANG**
Phó Viện trưởng Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển (1981-1985)
Q.Viện trưởng Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển (1985-1987)
Viện trưởng Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển (1988-1989)
Viện trưởng Viện Tin học (1989-1993)
Viện trưởng Viện Công nghệ thông tin (1993-2002)

LÃNH ĐẠO VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN CẤP TRƯỞNG QUA CÁC THỜI KỲ

PGS.TS **NGUYỄN GIA HIỂU**
Phó Viện trưởng Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển (1985-1987)
Q. Viện trưởng Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển (1987-1988)
Phó Viện trưởng Viện Tin học (1989-1993)
Phó Viện trưởng Viện Công nghệ thông tin (1993-1998)

PGS.TS **LÊ HẢI KHÔI**
Phó Viện trưởng Viện CNTT (1997-2002)
Viện trưởng Viện CNTT (2002-2006)

GS.TS **VŨ ĐỨC THI**
Phó Viện trưởng Viện CNTT (2003-2006)
Phụ trách Viện Viện CNTT (9/2006-2007)
Q. Viện trưởng Viện CNTT (2007-2010)

LÃNH ĐẠO VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN ĐƯƠNG NHIỆM

PGS.TS **THÁI QUANG VINH**
Phó Viện trưởng Viện Công nghệ thông tin (2007 - 2010)
Viện trưởng Viện Công nghệ thông tin (2010 - đến nay)

PGS.TS **LƯƠNG CHI MAI**
Phó Viện trưởng Viện CNTT (2001 - đến nay)

ThS.NCVC **NGUYỄN THỊ LÊ THU**
Phó Viện trưởng Viện CNTT (2009 - đến nay)

LÃNH ĐẠO VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN CẤP PHÓ QUA CÁC THỜI KỲ

PGS.TS **ĐẶNG HỮU ĐẠO**
Phó Viện trưởng Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển (1987-1989)

PGS.TS **VŨ DUY MẪN**
Phó Viện trưởng Viện Tin học (1990-1992)

TS **VŨ VĂN KHIẾT**
Phó Viện trưởng Viện CNTT (2001-2003)

GIAI ĐOẠN THÀNH LẬP

I. Giai đoạn thành lập Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển (1976 - 1977)

Từ giữa năm 1975, Viện Khoa học Việt Nam được thành lập tách ra từ khối nghiên cứu thuộc Ủy ban Khoa học và Kỹ thuật Nhà nước, đáp ứng kỷ nguyên mới xây dựng và phát triển đất nước thống nhất sau ngày miền Nam hoàn toàn giải phóng. Cơ cấu tổ chức của Viện Khoa học Việt Nam gồm một số Viện nghiên cứu chuyên ngành trong nhiều lĩnh vực khác nhau về khoa học cơ bản và kỹ thuật ứng dụng, trong đó có Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển, tiền thân của Viện Công nghệ thông tin ngày nay.

Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển được thành lập theo quyết định 246/CP ngày 27/12/1976 trên cơ sở sát nhập Phòng Toán học tính toán (thành lập từ ngày 24/5/1968) do TSKH Phan Đình Diệu phụ trách và Ban Điều khiển học (thành lập từ ngày 16/1/1974) do TSKH Nguyễn Thúc Loan phụ trách. Việc sát nhập hai đơn vị nghiên cứu vốn trực thuộc Ủy ban Khoa học và Kỹ thuật Nhà nước để trở thành Viện nghiên cứu đi đầu trong lĩnh vực Tin học và Điều khiển học là một quyết định có ý nghĩa bước ngoặt lịch sử trong kế hoạch nghiên cứu phát triển và ứng dụng ngành khoa học tính toán, máy tính điện tử và điều khiển học ở nước ta, đáp ứng kịp thời Nghị quyết của Chính phủ số 245 CP/1976 về xây dựng và phát triển ngành khoa học tính toán.

Viện trưởng đầu tiên của Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển là GS.TSKH Phan Đình Diệu, đồng thời là Phó Viện trưởng Viện Khoa học Việt Nam. Cấu trúc tổ chức Viện bao gồm các phòng chuyên môn: Phòng Phương pháp tính, Phòng Điều khiển lý thuyết, Phòng Lập trình, Phòng Điều khiển kinh tế, Phòng Kỹ thuật số, Phòng Kỹ thuật tự động, Phòng Máy tính, Phòng Quản lý Khoa học và Văn phòng của Viện. Đội ngũ cán bộ giai đoạn đầu gồm 125 người, trong đó có 2 Tiến sỹ (TSKH), 10 Phó tiến sỹ, 90 kỹ sư và cử nhân lập trình, 23 công nhân, cán bộ trung cấp và nhân viên văn phòng.

Cơ sở vật chất ban đầu của Viện Khoa học Tính toán và Điều khiển bao gồm 4 dãy nhà cấp 4 đóng tại Đồi Thông, làng Liễu Giai thuộc quận Ba Đình - Hà Nội. Trang thiết bị vật chất vào thời điểm đó chủ yếu gồm 2 máy tính điện tử thế hệ 2 trên cơ sở bóng bán dẫn và xuyến từ MINSK-22 đặt tại 39 Trần Hưng Đạo, trụ sở Ủy ban

Khoa học và Kỹ thuật Nhà nước và ODRA-1304 đặt tại hầm máy tính khu Đồi Thông cùng một số dụng cụ kỹ thuật phụ trợ nghèo nàn và lạc hậu.

Phương hướng phát triển ban đầu của Viện được GS Phan Đình Diệu cùng các cán bộ chủ chốt của Viện xây dựng với các nội dung như sau:

1. Phát triển một số hướng nghiên cứu lý luận về các hệ thống, các hệ điều khiển, các phương pháp thống kê, phương pháp tính toán trong các hệ phương trình vi phân, các hệ đại số tuyến tính…
2. Lý thuyết lập trình và các ngôn ngữ thuật toán, chương trình dịch, một số vấn đề ôtômat và các ngôn ngữ hình thức, độ phức tạp tính toán
3. Phát triển các nghiên cứu về kỹ thuật tính toán, đặc biệt về kỹ thuật vi tính và vi xử lý (microprocessors), tiến tới khả năng thiết kế, lắp ráp máy vi tính và các thiết bị vi xử lý dùng trong điều khiển kỹ thuật và các ứng dụng khác
4. Chuẩn bị các năng lực cần thiết cả về lý luận và về kỹ thuật để thực hiện các ứng dụng trong điều khiển sản xuất, quản lý kinh tế và điều khiển kỹ thuật

CÁC ĐƠN VỊ TIỀN THÂN

II. Phòng Toán học tính toán

Phòng Toán học tính toán (Phòng Máy tính điện tử) được thành lập ngày 24 tháng 5 năm 1968 theo quyết định số 101/KHKT- QĐ của Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học và Kỹ thuật Nhà nước nhằm mục đích đẩy mạnh tiến độ phát triển ngành máy tính điện tử ở Việt Nam. Đây cũng là tổ chức đầu tiên về ngành Tin học ở nước ta với chức năng nhiệm vụ như sau:

- Nghiên cứu về ứng dụng máy tính điện tử vào sản xuất và chiến đấu
- Xây dựng cơ sở vật chất và đào tạo đội ngũ cán bộ khoa học kỹ thuật về máy tính điện tử
- Phát triển phổ cập máy tính điện tử trong cơ quan, công sở, cơ sở sản xuất, kinh tế, an ninh - quốc phòng

Cơ cấu tổ chức ban đầu của Phòng Toán học tính toán bao gồm

1. Tổ Nghiên cứu phát triển toán học ứng dụng, lập trình về khai thác (phần mềm)
2. Tổ kỹ Khuật máy tính (phần cứng)

Số lượng ban đầu gồm có 25 cán bộ công nhân viên, bao gồm 1 Tiến sỹ (TSKH), 3

Phó tiến sỹ (Tiến sỹ), 11 kỹ sư và cử nhân toán, 10 công nhân. Trưởng phòng đầu tiên của Phòng Toán học tính toán là Phó tiến sỹ Nguyễn Lãm từ năm 1968 đến 1972. Từ năm 1972, PTS Nguyễn Lãm được điều động trở lại Bộ Quốc phòng để xây dựng lực lượng cho ngành máy tính điện tử quân đội. Giai đoạn tiếp theo 1972-1976, Trưởng phòng do TSKH Phan Đình Diệu đảm nhận và Phó Trưởng phòng do Kỹ sư Nguyễn Ngọc Hoàng phụ trách. Phòng Toán học tính toán đã quản lý khai thác vận hành máy tính điện tử đầu tiên ở nước ta MINSK-22 do Liên Xô sản xuất. Máy được đưa vào vận hành chính thức từ tháng 9 năm 1968, phục vụ các công việc nghiên cứu triển khai và tính toán các bài toán thực tế của Công ty điện lực, Tổng cục khí tượng thủy văn, Bộ xây dựng, Tổng cục lâm nghiệp, Bộ công nghiệp, Bộ quốc phòng. Ngoài ra Phòng Toán học tính toán còn tiến hành công tác nghiên cứu và đào tạo cán bộ cho ngành máy tính điện tử ở nước ta. Máy tính điện tử MINSK-22 là "một vật chứng có tính lịch sử của ngành Tin học nước ta". Nhiều cán bộ chủ chốt của ngành Tin học Việt Nam đã bắt đầu học tập và sử dụng máy tính điện tử MINSK- 22. Tháng 6/1974, Phòng Toán học tính toán được trang bị thêm máy tính điện tử của Ba Lan ODRA-1304 đặt tại địa điểm hầm máy tính ở khu Đồi Thông. Máy tính ODRA-1304 đã có chương trình dịch FORTRAN, COBOL và ngôn ngữ riêng PLAN. Thời gian đầu khai thác trong những năm 1975-1976 cùng với các máy tính MINSK-32 ở Tổng cục thống kê và Bộ Quốc phòng đã hoàn thành công việc đồ sộ của tổng điều tra dân số toàn miền Bắc lần đầu tiên. Máy tính MINSK-22 được chuyển cho Đại học Bách khoa Hà Nội vào khoảng cuối năm 1979, sau đó chuyển cho Đại học Bách khoa Đà Nẵng. Còn máy tính ODRA-1304 hoạt động kéo dài tới năm 1989 thì dừng hẳn và thanh lý. Phòng Toán học tính toán đã thực hiện tốt vai trò nhiệm vụ Nhà nước đặt ra, khẳng định các cán bộ khoa học kỹ thuật của chúng ta có thể làm chủ và khai thác có hiệu quả những thiết bị điện tử vô cùng phức tạp như máy tính điện tử, xây dựng cơ sở vật chất ban đầu của ngành Tin học non trẻ của nước ta và góp phần phục vụ kinh tế và sản xuất, an ninh, quốc phòng, đặt tiền đề cho việc xây dựng kế hoạch phát triển và ứng dụng tính toán trong tương lai. Phòng Toán học tính toán đã vinh dự được đón Thủ tướng Phạm Văn Đồng đến thăm và làm việc vào cuối năm 1974. Thủ tướng cũng thăm quan máy tính điện tử ODRA-1304 ngay tại hầm Đồi Thông khi đó đang tiến hành tổng hợp số liệu cho cuộc Tổng điều tra dân số và cũng chính vì thành tích này Chính phủ đã tặng bằng khen cho Phòng Toán học tính toán vào năm 1976.

III. Ban Điều khiển học

Được thành lập 16/01/1974 theo quyết định của Ủy ban Khoa học và Kỹ thuật Nhà nước do TSKH Nguyễn Thúc Loan làm trưởng ban với nhiệm vụ ban đầu

nghiên cứu, phát triển và ứng dụng các lĩnh vực Điều khiển học, bao gồm Điều khiển học kinh tế và Điều khiển học kỹ thuật vào điều kiện cụ thể của Việt Nam. Được sự ủng hộ của các cấp lãnh đạo Đảng và Nhà nước đối với lĩnh vực khoa học mới mẻ này, lực lượng của Ban Điều khiển học phát triển nhanh chóng. Từ 7 cán bộ ban đầu, trong vòng 2 năm đã có hơn 80 cán bộ trong đó có 1 Tiến sỹ và 5 Phó tiến sỹ, phần lớn là lực lượng trẻ vừa tốt nghiệp đại học ở Liên Xô và các nước Đông Âu. Về tổ chức, Ban Điều khiển học gồm 3 tổ chuyên môn:

1. Tổ Thông tin, thực hiện đề án "Cải tiến hệ thống thông tin toàn quốc"
2. Tổ Mô hình, thực hiện xây dựng và tính toán mô hình tăng trưởng kinh tế và mô hình dự báo
3. Tổ Kỹ thuật, thực hiện thiết kế lắp ráp máy tính PETR giải bài toán sơ đồ mạng và lắp ráp máy tính để bàn từ các vi mạch.

Cơ sở làm việc ban đầu của Ban là tầng áp mái của toà nhà 39 Trần Hưng Đạo. Năm 1975 Ban đã được cấp trụ sở làm việc riêng tại ba dãy nhà D một tầng lắp ghép bằng gỗ ở khu Kim Liên và mỗi tổ chuyên môn đã có 1-2 phòng làm việc, đảm bảo điều kiện tối thiểu cho các cán bộ nghiên cứu của Ban. Trong thời gian ngắn kể từ ngày thành lập, Ban Điều khiển học buổi đầu đã triển khai nghiên cứu xây dựng các mô hình kinh tế vĩ mô, mô hình cân đối liên ngành, mô hình hệ thống thông tin quản lý cấp huyện và mô hình tổ chức quản lý hợp tác xã. Máy tính tương tự PETR đầu tiên do các kỹ sư trẻ của Ban Điều khiển học chế tạo (có thể là chiếc máy tính tương tự analog đầu tiên được lắp ráp ở nước ta) được dùng để tính toán kế hoạch cấp huyện cho tỉnh Hà Sơn Bình.

Sau ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, cùng cả nước bước vào công cuộc xây dựng mới, Ban Điều khiển học tiến hành nghiên cứu xây dựng hệ thống tự động hoá trong nông nghiệp gọi theo phiên âm tiếng Nga là AXU nông nghiệp tại 3 huyện Thanh Oai, Ba Vì và Mỹ Đức thuộc tỉnh Hà Tây, đồng thời triển khai AXU công nghiệp tại cảng Hải Phòng, khảo sát xây dựng mô hình hệ thống thông tin quản lý Nhà nước tại các tỉnh. Mặc dù việc ứng dụng hệ thống thông tin AXU không thành công nhưng thực tế cũng gặt hái được nhiều kinh nghiệm. Ban Điều khiển học đã để lại rất nhiều kỉ niệm đáng nhớ, một tập thể trẻ đầy nhiệt tình, đầy tâm huyết và có năng lực, một tập thể đoàn kết, hào hứng với những bước đi đầu tiên trong lĩnh vực khoa học mới mẻ đối với đất nước. Với ba năm tồn tại của một tập thể hơn 80 cán bộ khoa học trẻ trung. Ban Điều khiển học đã trở thành một phần lịch sử trong quá trình sát nhập với Phòng Toán học tính toán để xây dựng và phát triển Viện Khoa học tính toán và Điều khiển ngày ấy, Viện Tin học và Viện Công nghệ.